

Forslag

til

Lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

(Underholdsbidrag).

Fremsat den 3. november 1976 af *ministeren for skatter og afgifter*.

§ 1.

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, jfr. lovbekendtgørelse nr. 491 af 24. september 1976, foretages følgende ændringer:

1. § 10, stk. 1, affattes således:

„Bidrag, som i anledning af skilsmisse eller separation udredes af den ene af ægtefællerne til underhold af den anden ægtefælle eller af børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, kan fradrages i bidragyderens skattepligtige indkomst. Fradragsretten for de nævnte bidrag til underhold af børn gælder kun for bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år. Bidragene medregnes til bidragnyderens skattepligtige indkomst.“

2. § 10, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilige anvendelse på underholdsbidrag fra den ene ægtefælle til den anden ægtefælle og til

børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, når ægtefællerne på grund af faktisk adskillelse, der skyldes uoverensstemmelse, er ansat selvstændigt til statskat.“

3. § 11, affattes således:

„§ 11. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fratrækkes underholdsbidrag til børn uden for ægteskab, når de ikke opholder sig hos bidragyderen. Fradragsretten gælder kun for bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år. Bidragene medregnes til barnets skattepligtige indkomst.“

§ 2.

Stk. 1. Loven har virkning fra og med indkomståret 1976.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 2, har med hensyn til aftalte underholdsbidrag dog først virkning for bidrag, der er aftalt efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ligningsloven er senest ændret ved § 2 i lov nr. 404 af 20. august 1976, der er omtalt i Folketings Tidende 1975-76, sp. 9827, 10.048, 11.997, 12.065; tillæg A sp. 4097; tillæg B sp. 2359; tillæg C sp. 781.

Lovforslaget omfatter nogle ændringer i reglerne i ligningslovens §§ 10 og 11 vedrørende underholdsbidrag.

Min. f. skatter og afgifter. Skd. 2. j. nr. 22-59/1976.

I de nævnte paragraffer i ligningsloven er fastlagt reglerne for den skattemæssige behandling af underholdsbidrag mellem ægtefæller og til børn i anledning af skilsmisse og separation (§ 10, stk. 1) og i anledning af faktisk adskillelse (§ 10, stk. 2) og af underholdsbidrag til børn uden for ægteskab (§ 11). Princippet i beskatningsordningen er, at bidraget fratrækkes i bidragyderens

skattepligtige indkomst og medregnes i bidragnyderens skattepligtige indkomst.

På visse punkter er den nævnte beskatningsordning efter reglerne i §§ 10 og 11 underkastet særlige betingelser. Nærværende lovforslag går ud på på to punkter at ophæve sådanne særlige betingelser.

Det ene punkt angår *underholdsbidrag, hvor ægtefæller i anledning af faktisk adskillelse er selvstændig ansat til skat*. Fradragsretten hos bidragyderen og beskatningen hos bidragnyderen er i disse tilfælde efter § 10, stk. 2, begrænset til bidrag, der er fastlagt eller godkendt af det offentlige. Det foreslås at ophæve denne betingelse, således at fradrag for bidragyder og beskatning hos bidragnyder i disse tilfælde også kommer til at gælde for underholdsbidrag, der beror på parternes aftale på samme måde, som det er tilfældet med hensyn til underholdsbidrag i anledning af skilsmisse eller separation efter § 10, stk. 1, og med hensyn til underholdsbidrag til børn uden for ægteskab efter § 11.

Det andet punkt angår specielt *underholdsbidrag til børn*. Med hensyn til sådanne bidrag i anledning af skilsmisse, separation og faktisk adskillelse er fradragsretten efter § 10 betinget af, at bidragyderen har forsørgerpligt overfor det offentlige for barnet, og med hensyn til bidrag til børn uden for ægteskab er fradragsretten efter § 11 betinget af, at der påhviler bidragyderen forsørger- eller bidragspligt overfor det offentlige for barnet. Det foreslås at ophæve disse betingelser om forsørger- eller bidragspligt overfor det offentlige.

Det bemærkes, at spørgsmålet om at ophæve de foran omtalte betingelser i §§ 10 og 11 er blevet rejst overfor ministeriet for skatter og afgifter af justitsministeriet.

Om baggrunden for forslagene skal først kort bemærkes: Med hensyn til forsørgerpligtbetingelsen m. v. vedrørende børnebidrag bl. a. at denne betingelse i vidt omfang er uden nogen selvstændig betydning ved siden af det i de pågældende lovbestemmelser samtidig opstillede krav om, at barnet ikke må være over 18 år. Med hensyn til denne betingelse iøvrigt samt med hensyn til betingelsen ved faktisk adskillelse om, at bidragene skal bero på det offentliges bestemmelse, gælder det videre, at disse betingelser næppe er særlig rimelige overhovedet. Også en administrativ virkning kan nævnes specielt med hensyn til bidragene ved faktisk adskillelse, hvor skattereglerne medfører, at parterne i videre omfang end det ellers ville være tilfældet nødsages til at anmode overvrigheden om at fastsætte bidrag. Endelig gælder

det til en vis grad, at der i formuleringen af de nævnte betingelser i §§ 10 og 11 indgår begreber, som ikke (eller ikke mere) anvendes i familielevgivningen.

Med hensyn til *betingelsen vedrørende forsørgerpligt m. v. overfor det offentlige for børn* skal nærmere bemærkes, at begrebet »bidragspligt overfor det offentlige« vedrørende børn uden for ægteskab er afskaffet ved forsørgsloven i 1960. Med hensyn til forsørgerpligt overfor det offentlige for børn, ægtebørn såvel som børn uden for ægteskab, gælder efter bistandslovens § 6, at denne pligt stort set gælder til barnets 18 år. Ligningslovens §§ 10 og 11 indeholder imidlertid udover forsørgelsespligtbetingelsen udtrykkelig betingelse om, at barnet ikke må være over 18 år. Derfor er betingelsen om forsørgelsespligt overfor det offentlige stort set uden selvstændig betydning. I nogle ganske særlige situationer ophører forsørgelsespligten overfor det offentlige for barnet inden det 18. år. Det er tilfældet, hvis barnet selv får forsørgelsespligt overfor en ægtefælle eller et barn, eller hvis der må ydes en datter hjælp i forbindelse med svangerskab. Ophøret af forsørgelsespligt overfor det offentlige i disse tilfælde skyldes imidlertid hensynet til ikke at skulle tage forældrenes indtægt i betragtning ved ydelse af eventuel offentlig hjælp til barnet. Det synes ikke rimeligt, at forældrene afskæres fra fradragsret for underholdsbidrag til barnet i disse tilfælde. Den særlige betingelse om forsørgelses- eller bidragspligt overfor det offentlige for barnet foreslås derfor som nævnt ophævet.

Med hensyn til *bidrag ved faktisk adskillelse*, hvor ægtefællerne er selvstændigt ansat til skat, gælder som nævnt som betingelse for fradragsretten, at *bidraget er fastsat eller godkendt af det offentlige*. I anledning heraf skal nærmere bemærkes: Først den mere formelle ting, at den i bestemmelsen omtalte fremgangsmåde med offentlig godkendelse af bidrag ikke har hjemmel i ægteskabslovgivningen. Videre skal det fremhæves, at betingelsen om, at det offentlige skal have fastsat bidraget som allerede nævnt er en betingelse, som alene er fastsat for situationen med faktisk adskillelse i § 10, stk. 2. Betingelsen er ikke opstillet i § 10, stk. 1, vedrørende bidrag i anledning af skilsmisse og separation og i § 11 vedrørende bidrag til børn uden for ægteskab. I disse tilfælde er retsstillingen derfor den, at der her også er fradragsret for underholdsbidrag, som alene beror på parternes aftale. Den forskellige skattemæssige behandling af parternes aftale om underholdsbidrag ved faktisk adskillelse og i de nævnte andre tilfælde er næppe særlig rimelig. Baggrunden er antagelig, at

bidragsfastsættelsen ved den offentlige myndighed (overøvrigheden) er anset for en nødvendig kontrol af, at den faktiske adskillelse mellem parterne er reel og ikke foretaget på skrånt. Det må imidlertid bemærkes, at det påhviler ligningsmyndighederne selvstændigt at vurdere ved ligningen, om denne betingelse – hvori der efter praksis tillige indgår et krav om, at adskillelsen skyldes uoverensstemmelse – er til stede, idet dette normalt samtidig er betingelsen for, at der kan blive tale om selvstændig skatteansættelse af ægtefællerne og dermed overhovedet blive tale om fradraget for underholdsbidrag. Selv om adskillelsen ved bidragsfastsættelsen har været reel, må ligningsmyndighederne således fremover til stadighed ved ligningen tage stilling til, om ægtefællerne fortsat reelt lever faktisk adskilt af hensyn til spørgsmålet, om de skal skatteansættes selvstændigt eller sambeskattes. På denne baggrund synes det derfor ikke særlig rimeligt, at ægtefæller, der efter ligningsmyndighedernes vurdering reelt lever faktisk adskilt og derfor skatteansættes selvstændigt, ikke kan opnå fradrag for underholdsbidrag, de har aftalt, men kun for bidrag de har fået fastsat af det offentlige. I modsætning til separerede og fraskilte ægtefæller, der er enige om deres bidragsbetaling, nødsages de faktisk adskilte ægtefæller således alene af skattemæssige hensyn til at skulle henvende sig om bidragsfastsættelse til overøvrigheden med deraf følgende administrative belastning af denne myndighed.

På baggrund heraf er det derfor foreslået, at den særlige betingelse i § 10, stk. 2, om, at det offentlige skal have fastsat eller godkendt bidraget, ophæves.

Samtidig er der dog foreslået indføjet den tydeliggørelse i bestemmelsen i § 10, stk. 2, at den faktiske adskillelse, der har medført selvstændig ansættelse til skat, skal skyldes uoverensstemmelse. Skyldes den selvstændige ansættelse alene, at ægtefællerne på grund af deres erhvervsforhold har måttet bosætte sig særskilt, uden at der foreligger uoverensstemmelse, skal fradraget ikke gælde, hvilket navnlig er af betydning, hvor den ene ægtefælle er bosat i udlandet, og derfor ikke beskattes her i landet, medens den anden ægtefælle har taget arbejde her, uden at der foreligger uoverensstemmelse mellem ægtefællerne. Underholdsbidrag, som i denne situation hjemsendes fra den her i landet beskæftigede ægtefælle til ægtefællen i udlandet, skal derfor fortsat ikke kunne medføre fradrag ved skatteansættelsen her i landet.

Hvor faktisk adskilte ægtefæller hidtil har aftalt et bidrag uden at have søgt bidraget fastsat af overøvrigheden, således at yderen ikke har haft fradraget og modtageren ikke er blevet beskattet af bidraget, kan disse skattemæssige vilkår have påvirket bidragsaftalen. Det er derfor i en overgangsbestemmelse i forslaget § 2, stk. 2, foreslået, at den ændrede skattemæssige behandling af aftalte bidrag ved faktisk adskillelse først skal have virkning for bidrag, der er aftalt efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende. Derimod skal lovens regler iøvrigt have virkning allerede fra og med indkomståret 1976, jfr. § 2, stk. 1.

Det bemærkes endelig, at de foreslåede nye regler ikke skønnes at medføre provenumæssige konsekvenser af nogen betydning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende ligningslov.

(Lovbekendtgørelse nr. 491 af 24. september 1976).

§ 10. Bidrag, som i anledning af skilsmisse eller separation udredes af den ene af ægtefællerne til underhold af den anden ægtefælle eller af børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, kan fradrages i bidragyderens skattepligtige indkomst. Fradragsretten for de nævnte bidrag til underhold af børn er betinget af, at bidragyderen har forsørgerligt over for det offentlige for barnet, og kun bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år kan fradrages. Bidragene medregnes til bidragnyderens skattepligtige indkomst.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilige anvendelse på underholdsbidrag fra den ene ægtefælle til den anden ægtefælle og til børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, når ægtefællerne på grund af faktisk adskillelse er ansat selvstændigt til statskat, og bidraget er fastsat eller godkendt af det offentlige.

Stk. 3. — — —

§ 11. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fratrækkes underholdsbidrag til børn uden for ægteskab, med hensyn til hvilke der påhviler den skattepligtige forsørger eller bidragspligt over for det offentlige, og som ikke opholder sig hos bidragyderen. Kun bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år kan fradrages. Bidragene medregnes til barnets skattepligtige indkomst.

Lovforslaget.

1. § 10, stk. 1, affattes således:

„Bidrag, som i anledning af skilsmisse eller separation udredes af den ene af ægtefællerne til underhold af den anden ægtefælle eller af børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, kan fradrages i bidragyderens skattepligtige indkomst. Fradragsretten for de nævnte bidrag til underhold af børn gælder kun for bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år. Bidragene medregnes til bidragnyderens skattepligtige indkomst.

2. § 10, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Bestemmelserne i stk. 1 finder tilige anvendelse på underholdsbidrag fra den ene ægtefælle til den anden ægtefælle og til børn, der ikke opholder sig hos bidragyderen, når ægtefællerne på grund af faktisk adskillelse, der skyldes uoverensstemmelse, er ansat selvstændigt til statsskat.“

3. § 11, affattes således:

„**§ 11.** Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fratrækkes underholdsbidrag til børn uden for ægteskab, når de ikke opholder sig hos bidragyderen. Fradragsretten gælder kun for bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år. Bidragene medregnes til barnets skattepligtige indkomst.“